

ІННОВАЦІЙНІ ЗАСОБИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (НА ПРИКЛАДІ ВЕСЛУВАННЯ)

Богуславська Вікторія, Балахтін Денис, Губар Іван

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Анотація

Стаття присвячена висвітленню розроблених інноваційних інтерактивних засобів теоретичної підготовки із застосуванням ігрового методу. **Актуальність теми дослідження.** За останнє десятиліття, цифровізація (діджиталізація) світу відбувається з великою швидкістю (розвиток Інтернету, мобільних комунікацій, он-лайн сервісів), що впливає на всі сфери діяльності людей: медичну, економічну, виробничу, педагогічну, наукову, фізичної культури та спорту тощо. Таким чином, розробка новітніх інноваційних засобів теоретичної підготовки для веслувальників на байдарках і каное, що будуть у вільному доступі в мережі Інтернет, є актуальною потребою сьогодення. **Мета дослідження** – розробка інноваційних інтерактивних засобів теоретичної підготовки із застосуванням ігрового методу. **Матеріал і методи дослідження.** Розроблено 13 інноваційних інтерактивних засобів теоретичної підготовки із застосуванням ігрового методу для веслувальників на байдарках і каное (10-12 років), що тренуються на етапі початкової підготовки [4]. У роботі застосовувались наступні **методи** дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел, аналіз документальних матеріалів, метод систематизації наукової інформації, оцифрування та кодування інформації (перетворення змістовного контенту інтерактивних засобів з аналогового формату в цифровий). **Результати досліджень.** У результаті опитування тренерів-викладачів і кваліфікованих спортсменів (циклічні види спорту) встановлено найактуальніші теми з теоретичної підготовки спортсменів на етапі початкової підготовки: «Історія вашого виду спорту», «Гуманітарні та соціальні знання у підготовці спортсменів», «Зміст спортивної підготовки», «Медико-біологічні основи спортивної підготовки», «Матеріально-технічне забезпечення», «Правила техніки безпеки», за якими розроблено інтерактивні засоби теоретичної підготовки. **Висновки.**

INNOVATIVE TOOLS OF THEORETICAL TRAINING (ON THE EXAMPLE OF ROWING)

*Bohuslavska Viktoriia, Balakhtin Denys,
Hubar Ivan*

Abstract.

The article is devoted to the coverage of the developed innovative interactive tools of theoretical training using the game method. **Relevance of the research topic.** Over the past decade, digitalization of the world occurs with great speed (development of the Internet, mobile communications, online services), which affects all areas of people's activities: medical, economic, industrial, pedagogical, scientific, physical culture and sports, etc. So, the development of the latest innovative tools of theoretical training for kayakers and canoes, which will be freely available on the Internet, is an urgent need of today. **The purpose** of the research is to develop innovative interactive tools of theoretical training using the game method. **Material and research methods.** 13 innovative interactive tools of theoretical training with the use of the game method for kayakers and canoes (10-12 years old) trained at the initial training stage have been developed [4]. The following methods of research were used in the work: theoretical analysis and generalization of literary sources, analysis of documentary materials, method of systematization of scientific information, digitization and coding of information (transformation of meaningful content of interactive tools from analog to digital format). **Research results.** As a result of the survey of trainers-teachers and qualified athletes (cyclic sports), the most relevant topics on the theoretical training of athletes at the initial training stage were identified: The history of your sport, Humanitarian and socializing knowledge in the training of athletes, The content of sports training, Medical and biological foundations of sports training, Material and technical support, Safety rules, according to which interactive tools of theoretical training were developed.

Розроблено тринадцять інтерактивних засобів теоретичної підготовки для веслувальників на байдарках і каное, що тренуються на етапі початкової підготовки [4].

Ключові слова: *веслування на байдарках і каное, теоретична підготовка, інтерактивні засоби.*

Conclusions. Thirteen interactive theoretical training tools have been developed for kayakers and canoes training at the initial training stage [4].

Key words: *kayaking and canoeing, theoretical training, interactive tools*

Постановка проблеми. За останнє десятиліття, цифровізація (діджиталізація) світу відбувається з великою швидкістю (розвиток Інтернету, мобільних комунікацій, он-лайн сервісів), що впливає на всі сфери діяльності людей: медичну, економічну, виробничу, педагогічну, наукову, фізичної культури та спорту тощо.

Разом з тим, у діючих навчальних програмах для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ з веслування на байдарках і каное та веслувального слалому (2007) пропонується застосування лише традиційних засобів теоретичної підготовки спортсменів (проведення бесід, вивчення кінограм, перегляд відеозаписів виступів спортсменів, читання літератури), що не відповідає вимогам сьогодення, в той час коли для кожного тренера та спортсмена доступне отримання інформації з мережі Інтернет, що дозволяє вивести процес оволодіння необхідними знаннями з теоретичної підготовки на новий більш ефективний рівень.

Таким чином, розробка новітніх інноваційних засобів теоретичної підготовки для веслувальників на байдарках і каное, що будуть у вільному доступі в мережі Інтернет, є актуальною потребою сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток сучасного спорту зумовлено напрацюванням наукових знань, які охоплюють різноманітні проблемні питання, що стосуються підготовки спортсменів і виступу їх на змаганнях. Постійні наукові пошуки нових, більш ефективних засобів і методів підготовки спортсменів, підвищення результативності та раціональності виконання змагальних вправ проявляються високими спортивними досягненнями на світовому та міжнародному рівнях [1, 6, 8].

Теоретична підготовка в спорті стала предметом уваги багатьох авторів, зокрема цікавою є пропозиція М.П. Пітина (2012-2015) [7, 13, 14] використовувати методи, відомі як ті, що спрямовані на розвиток рухових якостей, якими є ігровий і змагальний, в теоретичній підготовці спортсменів.

Розробка та застосування ігрових засобів у теоретичній підготовці спортсменів ефективно застосовувалась також О.Р. Задорожною., Ю.А. Бріскіним [5, 15, 16].

Разом з тим, лише в окремих роботах пропонуються засоби теоретичної підготовки спортсменів, які є оцифровані та доступні в мережі Інтернет.

З огляду на вищевикладене, **мета нашого дослідження** полягала у розробці інноваційних інтерактивних засобів теоретичної підготовки із застосуванням ігрового методу.

Матеріал і методи дослідження. Розроблено 13 інноваційних інтерактивних засобів теоретичної підготовки із застосуванням ігрового методу для веслувальників на байдарках і каное (10-12 років), що тренуються на етапі початкової підготовки [4].

У роботі застосовувались наступні методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел, аналіз документальних матеріалів, метод систематизації наукової інформації, оцифрування та кодування інформації (перетворення змістовного контенту інтерактивних засобів з аналогового формату в цифровий).

Результати дослідження. Результати проведеного шляхом анкетування опитування тренерів-викладачів дали можливість виділити найбільш значущі розділи та виокремити тематику теоретичної підготовки для етапу початкової підготовки спортсменів. Таким чином, для цього етапу підготовки веслувальників було запропоновано тринадцять комп'ютерних ігор [4].

За розділом знань «Історія веслування на байдарках і каное як виду спорту» розроблено чотири комп'ютерні гри. Метою ігор було стимулювання пізнавальної активності спортсменів, розвиток уваги, вивчення історії виникнення та розвитку веслування як виду спорту та ознайомлення з видатними українськими веслувальниками.

Так, для вивчення теми «Історичні аспекти виникнення та розвитку веслування на байдарках і каное в Україні та світі» спортсменам було запропоновано ігри «Вікторина з історії виникнення веслування як виду спорту» та «Види сучасного веслувального спорту».

Ідея гри «Вікторина з історії виникнення веслування як виду спорту» полягає в тому, що на ігровому полі наведено питання та варіанти відповідей на нього. Завдання гравця – за допомогою комп'ютерного кліку відзначити, які з них правильні.

Ідея гри «Види сучасного веслувального спорту» полягає в тому, що на ігровому полі представлені зображення видів веслування та пропозиція з назвою виду веслувального спорту, який необхідно обрати. Завдання гравця – із запропонованих варіантів обрати саме те зображення, яке відповідає запиту (назві виду веслувального спорту). Для цього необхідно обрати відповідне зображення виду спорту. Враховується швидкість виконання завдання та кількість зроблених помилок.

За темою «Веслування на байдарках і каное на Іграх Олімпіад» спортсменам було запропоновано гру «Олімпійські види веслувального спорту». За змістом гри на ігровому полі представлені зображення видів веслування. Завдання гравця – із запропонованих варіантів обрати саме ті зображення видів веслування, які представлені на Іграх Олімпіад. Для цього необхідно було обрати відповідне зображення виду спорту. Враховується швидкість виконання завдання та кількість зроблених помилок.

За темами «Виступи українських спортсменів з веслування на байдарках і каное на Іграх Олімпіад» та «Видатні спортсмени та тренери з веслування на байдарках і каное» розроблено гру «Хто зображений на фотографії?». Ідея гри полягає в наступному: у верхній частині ігрового поля представлено коротку інформацію про українського Олімпійського чемпіона (чемпіонку) з веслування на байдарках і каное без зазначення особистості. Нижче подаються зображення двох видатних українських веслувальників (веслувальниць) та вказуються їхнє прізвище, ім'я та по-батькові.

Завдання гравця – визначити, кому із зображених веслувальників (веслувальниць) належить представлена інформація. Враховується швидкість виконання завдання та кількість зроблених помилок.

Розділ знань «Гуманітарні та соціальні знання у підготовці спортсменів» на етапі III представлений темою «Олімпійська освіта», за якою спортсменам було запропоновано дві гри: «Ігри Стародавньої Греції» та «Вікторина». Метою ігор було стимулювання пізнавальної активності спортсменів, ознайомлення з основними поняттями та поглиблення знань з Олімпійської освіти.

Ідея гри «Ігри Стародавньої Греції» полягає в тому, що у верхній частині ігрового поля розміщено певні зображення, а у його нижній частині знаходяться порожні осередки, під якими вказані назви ігор Стародавньої Греції, до яких ці зображення відносяться. Гравцю потрібно перетягнути зображення в порожні осередки, під якими вказані відповідні назви. Враховується швидкість виконання завдання та кількість зроблених помилок.

Ідея гри «Вікторина» полягає в наступному: у верхній частині ігрового поля розміщено запитання, відповіддю на яке буде слово, яке гравець повинен скласти із запропонованих нижче літер, розміщених у довільному порядку. У нижній частині ігрового поля розташовано стільки ж порожніх осередків, скільки й запропонованих для складання слова літер. Гравцю потрібно перетягнути літери в порожні осередки так, щоб вийшло потрібне слово. Враховується швидкість виконання завдання та кількість зроблених помилок.

Розділ знань «Зміст спортивної підготовки» представлений темою «Формування знань про техніку виду спорту», за якою розроблено комп'ютерну гру «Елементи техніки веслування». Метою ігрового засобу є ознайомлення з послідовністю виконання базових елементів техніки веслування на байдарці або каное. Ідеєю гри було наступне: на ігровому полі у довільному порядку розміщено картки з описом базових елементів техніки веслування. Завдання гравця – розставити картки у вірній послідовності. Враховується швидкість виконання завдання та кількість зроблених помилок.

За розділом «Медико-біологічні основи спортивної підготовки» для етапу III розроблено дві комп'ютерні гри. Метою ігор було формування у юних веслувальників уявлення про вплив природних чинників на організм спортсменів, основні правила організації розпорядку дня та про особливості харчування спортсменів. Так, за темами «Гігієна, загартовування, режим» і «Особливості харчування спортсменів» розроблено однойменні ігри, ідея яких полягала в наступному: на ігровому полі наведено питання та варіанти відповідей на них. Завдання гравця – відзначити правильні варіанти відповідей.

За темами «Спортивний інвентар. Правила збереження та експлуатації» та «Вимоги до місць проведення занять і змагань» розділу «Матеріально-технічне забезпечення» запропоновано гру «Підготуй спортсмена до тренування». Метою ігрового засобу є розвиток у спортсменів логічного мислення та уваги, формування уявлення у юних веслувальників про матеріально-технічне забезпечення виду спорту.

Ідея гри була такою: на ігровому полі представлені зображення інвентарю й екіпірування з веслування на байдарках і каное. Завдання гравця – якнайшвидше зібрати всі необхідні зображення предметів, які потрібні веслувальнику для тренування на воді залежно від пори року (тепла пора року або холодна) і уникнути непотрібних речей. Враховуються швидкість виконання завдання та кількість зроблених помилок.

За розділом «Правила техніки безпеки» розроблено три комп'ютерні гри. Метою ігор було стимулювання пізнавальної активності спортсменів, вивчення основних понять за розділом «Правила техніки безпеки», ознайомлення з основними правилами поведінки під час тренувань і змагань у веслуванні, послідовності дій під час перекидання байдарки або каное та основними видами травм у спорті.

Так, за темою «Правила поведінки під час тренувань і змагань» розроблено однойменну гру, ідея якої полягала в наступному: на ігровому полі у довільному порядку наведено причини, через які веслувальник не може бути допущений до тренування на воді. Завдання гравця – виділити з цих причин 7-м найважливіших і перенести їх у список «Причини, через які веслувальник не може бути допущений до заняття».

За темою «Техніка безпеки та дії у критичних ситуаціях» запропоновано гру «Дії веслувальника під час перекидання човна». Ідея гри полягала тому, що на ігровому полі у довільному порядку розміщено картки з описом дій веслувальника у випадку перекидання човна. Завдання гравця – розмістити картки у правильній послідовності.

За темою «Травматизм у спорті. Причини виникнення та профілактика» представлено гру «Найпоширеніші види травм». Ідея гри: у верхній частині ігрового поля розміщено найбільш характерні травми в спорті. У нижній частині цього ж поля у довільному порядку наведено опис цих травм. Завдання гравця – визначити до якого виду травм підходить кожен із описів.

Для веслувальників на байдарках і каное, які тренуються на етапі ПБП, змістова частина розділу «Історія веслування на байдарках і каное як виду спорту» включає інформацію про кількість і ґатунок завойованих нагород українськими веслувальниками на Іграх Олімпіад, найвдаліші виступи українських веслувальників у складі команди Радянського Союзу та за часів незалежної України, видатних вітчизняних веслувальників і тренерів.

Змістова частина розділу «Гуманітарні та соціальні знання у підготовці спортсменів» на етапі ПБП містить основні спортивні терміни та поняття з веслування на байдарках і каное.

За розділом «Зміст спортивної підготовки» пропонується ознайомлення спортсменів із основними помилками у техніці веслування на байдарках і каное, передбачається формування знань із загальної та спеціальної фізичної підготовки веслувальників на байдарках і каное, а також щодо вправ, які використовуються для їх удосконалення.

Змістова частина розділу «Загальні основи підготовки спортсменів» ознайомлює юних спортсменів із такими поняттями, як утома, відновлення, працездатність і включає в себе основні причини стомлення у підготовці веслувальників на байдарках і

каное, серед яких фізіологічні, психологічні, медичні, матеріально-технічні, спортивно-педагогічні.

Змістова частина розділу «Змагальна діяльність» ознайомлює юних веслувальників із правилами спортивних змагань із веслування на байдарках і каное, містить інформацію про регламент, організацію та проведення змагань із веслування на байдарках і каное.

Змістова частина розділу «Медико-біологічні основи спортивної підготовки» формує уявлення у спортсменів про лікарський контроль і самоконтроль, про особливості харчування спортсменів, про вплив фізичних вправ на організм спортсмена, про вплив природних чинників на організм спортсменів, основні правила організації розпорядку дня.

За розділом «Матеріально-технічне забезпечення» у змістовій частині пропонується інформація про спортивний інвентар у веслуванні на байдарках і каное, правила його збереження та експлуатації, вимоги до місць проведення занять і змагань та екіпіровку спортсменів, про безпечну поведінку під час перебування у різних ситуаціях і за різних умов (сильний вітер, атмосферні опади, у воді, на льоду, якщо лід проломився, при пожежі), наголошується на необхідності дотримання певних правил поведінки та стимулюється відповідальність.

У змістовій частині розділу «Правила техніки безпеки» розглядаються основні причини (організаційні, матеріально-технічні, медичні, гігієнічні, психологічні) виникнення травматизму в спорті, правила поведінки під час тренувань і змагань у веслуванні, правила надання першої (долікарської) допомоги потерпілому у випадку отримання травм (поранення, удари, розтягнення, розриви зв'язок, переломи, утоплення).

Дискусія. Актуальний на сьогоднішній день погляд на спортивні змагання містить не лише демонстрацію техніко-тактичної майстерності, фізичних і морально-вольових якостей спортсменів, але й, крім того, високий рівень компетентнісно-спрямованих знань спортсмена та його тренера [6, 7, 8, 10].

Результати наших пошукових досліджень підтверджують дані інших авторів, які наголошують на тому, що теоретичній підготовці в циклічних видах спорту приділяється недостатньо уваги [2, 3, 5].

Крім того, опитані нами тренери-викладачі підтверджують думку чималої кількості науковців, які вказують на невідповідність програмно-методичного забезпечення тренувального процесу юних спортсменів сучасним вимогам до спортивної підготовки [1, 2, 5, 7, 9].

Таким чином, у результаті проведеного нами дослідження набули подальшого розвитку відомості про значення теоретичної підготовки у спорті, як чинника соціалізації спортсмена й опосередкованої умови досягнення результатів у тренувальній і змагальній діяльності у веслуванні на байдарках і каное [9, 10, 11, 12, 13, 15, 16].

Висновки. У результаті опитування тренерів-викладачів і кваліфікованих спортсменів (циклічні види спорту) встановлено найактуальніші теми з теоретичної

підготовки спортсменів на етапі початкової підготовки: «Історія вашого виду спорту», «Гуманітарні та соціальні знання у підготовці спортсменів», «Зміст спортивної підготовки», «Медико-біологічні основи спортивної підготовки», «Матеріально-технічне забезпечення», «Правила техніки безпеки».

За обраними темами розроблено тринадцять інтерактивних засобів теоретичної підготовки веслувальників, що тренуються на етапі початкової підготовки [4].

Перспективи подальших досліджень вбачається у встановленні ефективності впливу розроблених засобів на теоретичну підготовленість веслувальників на етапі початкової підготовки та розробці інтерактивних засобів теоретичної підготовки для інших видів спорту.

Список літературних джерел

1. Богуславська В. Удосконалення теоретичної підготовленості веслувальників на етапі попередньої базової підготовки шляхом застосування авторських інтерактивних засобів. Фізична культура, спорт та здоров'я нації. 2020;9(28):132-137. DOI: [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2020-9\(28\)-132-137](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2020-9(28)-132-137)
2. Богуславська В., Глухов І., Дробот К., Пітин М. Удосконалення теоретичної підготовленості спортсменів-початківців у циклічних видах спорту. Спортивна наука та здоров'я людини. 2020; 1(3):4-14. DOI:10.28925/2664-2069.2020.1.1
3. Богуславська В.Ю. Губар І.В. Драчук С.П. Місце концептуальних положень теоретичної підготовки в циклічних видах спорт. Фізична культура, спорт та здоров'я нації. 2022; 13(32):116-124. DOI: [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2022-13\(32\)-116-124](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2022-13(32)-116-124)
4. Богуславська В.Ю. Офіційний сайт Богуславської Вікторії Юріївни [Інтернет] 2019 [оновлено 2019 Лис. 23; цитовано 2019 Груд. 2]. Доступно: <http://bohuslavska.com/>
5. Бріскін ЮА, Пітин МП, Богуславська В.Ю. Проблеми теоретичної підготовки в спорті. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. праць. 2016;1:257-261.
6. Воронцов ЮО, Маслачков ЮМ, Чередниченко ОО, Шептицький ВВ, Сімановський АБ, Віхляєва ТМ, Ковальов ЮО, Бучма ОО, укладачі. Веслування на байдарках і каное та веслувальний слалом: навч. прогн. для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та училищ олімпійського резерву. Київ; 2007. 104 с.

References

1. Bohuslavska V. Udoskonalennia teoretychnoi pidhotovlenosti vesluvalnykiv na etapi poperednoi bazovoi pidhotovky shliakhom zastosuvannia avtorskykh interaktyvnykh zasobiv. Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii. 2020;9(28):132-137. DOI: [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2020-9\(28\)-132-137](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2020-9(28)-132-137)
2. Bohuslavska V., Hlukhov I., Drobot K., Pityn M. Udoskonalennia teoretychnoi pidhotovlenosti sportsmeniv-pochatktivsiv u tsyklichnykh vydakh sportu. Sportyvna nauka ta zdorovia liudyny. 2020; 1(3):4-14. DOI:10.28925/2664-2069.2020.1.1
3. Bohuslavska V.Iu. Hubar I.V. Drachuk S.P. Mistse kontseptualnykh polozhen teoretychnoi pidhotovky v tsyklichnykh vydakh sport. Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii. 2022; 13(32):116-124. DOI: [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2022-13\(32\)-116-124](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2022-13(32)-116-124)
4. Bohuslavska V.Iu. Ofitsiynyi sait Bohuslavskoi Viktorii Yuriivny [Internet] 2019 [onovleno 2019 Lys. 23; tsytovano 2019 Hrud. 2]. Dostupno: <http://bohuslavska.com/>
5. Briskin YuA, Pityn MP, Bohuslavska V.Iu. Problemy teoretychnoi pidhotovky v sporti. Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii: zb. nauk. prats. 2016;1:257-261.
6. Vorontsov YuO, Maslachkov YuM, Cherednycheko OO, Sheptytskyi VV, Simanovskyi AB, Vikhliaieva TM, Kovalov YuO, Buchma OO, ukladachi. Vesluvannia na baidarkakh i kanoe ta vesluvalnyi slalom: navch. prohr. dlia dytiacho-yunatskykh sportyvnykh shkil, spetsializovanykh dytiacho-yunatskykh shkil olimpiiskoho rezervu, shkil vyshchoi sportyvnoi maisternosti ta uchylyshch olimpiiskoho rezervu. Kyiv; 2007. 104 s.

7. Пітин МП. Теоретична підготовка в спорті: монографія. Львів: ЛДУФК; 2015. 372 с.
8. Платонов ВМ. Сучасна система спортивного тренування: підручник. К.: Перша друкарня, 2021. 672 с.
9. Тищенко В., Коваленко Ю., Лісенчук Г. Проблеми теоретичної підготовки в циклічних видах спорту (на прикладі плавання). Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2019; 2: 25-30. DOI:10.32652/tmfvs.2019.2.25-30.
10. Юрченко ВС. Сутність та зміст процесу теоретичної підготовки в спорті. Проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання, спорту і здоров'я людини зб. наук. праць. 2022; 1:259-363.
11. Borysiuk Z, Waskiewicz Z. Information processes, stimulation and perceptual training in fencing. Journal of Human Kinetics. 2008; 19(1):63–82. <https://doi.org/10.2478/v10078-008-0005-y>
12. Cheban Y., Chebykin O., Plokhikh V., Massanov A. (2020). Mental resources for the self-mobilization of rowing athletes. Journal of Physical Education and Sport (JPES), Vol 20 (3). P. 1580 – 1589. DOI:10.7752/jpes.2020.03216 [in English].
13. Pityn M, Bohuslavskaya V, Khimenes Kh, Neroda N, Edeliyev O. Paradigm of theoretical preparation in sports. Journal of Physical Education and Sport (JPES), 2019; 19(6): 2246-2251.
14. Pityn M. Features of theoretical training in combative sports / Pityn Maryan, Briskin Yuriy, Zadorozhna Olha. Journal of Physical Education and Sport. 2013. Vol. 13 (2). P. 195–198.
15. Technical devices of improvement the technical, tactical and theoretical training of fencers / Briskin Yu., Pityn M., Zadorozhna O., Smyrnovskyy S., Semeryak Z. Journal of Physical Education and Sport. 2014. Vol. 3. P. 337–341.
16. Zadorozhna O, Briskin Yu, Pityn M, Svistelnik I, Roztorhui M Vorontsov A. The importance of information blocks which form the basis of tactical knowledge at different stages of long-term development in modern Olympic combat sports. "I do movement for culture. Journal of Martial Arts Anthropology". 2021; 21(2):27–40. DOI: 10.14589/ido.21.2.5
7. Pityn MP. Teoretychna pidhotovka v sporti: monohrafiia. Lviv: LDUFK; 2015. 372 s.
8. Platonov VM. Suchasna systema sportyvnoho trenuvannya: pidruchnyk. K.: Persha drukarnya, 2021. 672 s.
9. Tyshchenko V, Kovalenko Yu, Lisenchuk H. Problemy teoretychnoi pidhotovky v tsyklichnykh vydakh sportu (na prykladi plavannia). Teorii i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu. 2019;2:25-30. DOI:10.32652/tmfvs.2019.2.25-30.
10. Iurchenko VS. Sutnist ta zmist protsesu teoretychnoi pidhotovky v sporti. Problemy ta perspektyvy rozvytku fizychnoho vykhovannia, sportu i zdorovia liudyny zb. nauk. prats. 2022; 1:259-363.
11. Borysiuk Z, Waskiewicz Z. Information processes, stimulation and perceptual training in fencing. Journal of Human Kinetics. 2008; 19(1):63–82. <https://doi.org/10.2478/v10078-008-0005-y>
12. Cheban Y., Chebykin O., Plokhikh V., Massanov A. (2020). Mental resources for the self-mobilization of rowing athletes Journal of Physical Education and Sport (JPES), Vol 20 (3). P. 1580 – 1589. DOI:10.7752/jpes.2020.03216 [in English].
13. Pityn M, Bohuslavskaya V, Khimenes Kh, Neroda N, Edeliyev O. Paradigm of theoretical preparation in sports. Journal of Physical Education and Sport (JPES), 2019;19(6):2246-2251.
14. Pityn M. Features of theoretical training in combative sports / Pityn Maryan, Briskin Yuriy, Zadorozhna Olha // Journal of Physical Education and Sport. – 2013. – Vol. 13 (2). – P. 195–198.
15. Technical devices of improvement the technical, tactical and theoretical training of fencers / Briskin Yu., Pityn M., Zadorozhna O., Smyrnovskyy S., Semeryak Z.// Journal of Physical Education and Sport. – 2014. – Vol. 3. – P. 337–341.
16. Zadorozhna O, Briskin Yu, Pityn M, Svistelnik I, Roztorhui M Vorontsov A. The importance of information blocks which form the basis of tactical knowledge at different stages of long-term development in modern Olympic combat sports. "I do movement for culture. Journal of Martial Arts Anthropology".2021; 21(2):27–40. DOI: 10.14589/ido.21.2.5

DOI: 10.31652/2071-5285-2024-17(36)-162-170

Відомості про авторів:

Богуславська В.Ю.; orcid.org/ 0000-0003-3609-5518; vik.bogusl@gmail.com;
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського, вул. Острозького, 31, м. Вінниця, 21000, Україна

Балахтін Д.О.; orcid.org/ 0009-0001-4722-4250; dbalakhtin@outlook.com;
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського, вул. Острозького, 31, м. Вінниця, 21000, Україна

Губар І.В.; orcid.org/0000-0002-3177-715X; ivangubar09@gmail.com; Вінницький
державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського, вул. Острозького, 31, м. Вінниця, 21000, Україна